

VAN OPGELEID NAAR VOORBEREID

Voorbereid met virtuele BHV-trainer

Virtuele trainingsapplicaties voor Bedrijfshulpverleners, waarmee men zich procedures eigen kan maken en beter kan samenwerken met de professionele hulpdiensten. Doel hiervan is om meer te kunnen oefenen en om de kwaliteit van de informatievoorziening tussen de BHV-ers en professionele hulpverleners te verbeteren.

VERANTWOORDING

De overheid spreekt de gebruiker en eigenaar van een gebouw aan op zijn of haar verantwoordelijkheid voor (brand)veiligheid. Gezamenlijk gebruik betekent immers gezamenlijke verantwoordelijkheid. Uit het oogpunt van lastenverlichting worden steeds minder vergunningen afgegeven en treedt de overheid steeds meer controle- rend op. Een voorbeeld is de veranderde Arbowetgeving, het nieuwe gebruiksbesluit en de in 2010 van kracht wordende Wet Algemene Bepalingen Omgevingsvergunning (één-loket-gedachte). Door steeds meer verantwoording neer te leggen bij organi- saties bestaat het gevaar dat zij in de uitvoerende fase veiligheidstaken laten liggen omdat het geen “core-busi- ness” betreft. De inrichting van de BHV-organisatie en uitvoering van efficiënte taken zouden hierdoor in het gedrang kunnen komen (dus de veiligheid). Een goed geoefende en effectieve BHV-organisatie vormt immers samen naast bouwkunde, gebruik en installaties een van de vier pijlers waarop (brand)veiligheid is gebaseerd.

De Arbo-wet borgt de verplichting voor een BHV-orga- nisatie. Door de vereenvoudiging van de Arbowetgeving en het verschuiven van verantwoording naar bouwer, gebruiker en eigenaar biedt de borging onvoldoende garanties voor een goed geoefende en effectieve BHV-organisatie zeker daar waar veel perso- nen aanwezig zijn die geen werkgeverwerknemer rela- tie hebben (denk bijvoorbeeld aan een ziekenhuis). Het Ministerie van SZW is bezig met het ontwikkelen van een AMvB die gekoppeld wordt aan de Woningwet, de Arbo-wet en de Wet Veiligheidsregio's (vervanging van de huidige Brandweerwet) zodat BHV-vereisten weer enigszins herkenbaar worden.

AWARENESS

De lage frequentie waarmee BHV-ers getraind en beoefend worden vormt een groot probleem. Om ver- antwoordelijkheid te creëren bij zowel werkgever als werknemer is verhoging van awareness noodzakelijk. Om awareness te bewerkstelligen is het sturen van BHV-ers naar een jaarlijkse herhaling en het houden van een jaarlijkse oefening bij lange na niet voldoende. Praktijk BHV-oefeningen in gebouwen werken vaak ver- storend op het normaal functioneren van de organisa- tie en zijn relatief kostbaar, waardoor ze minder vaak gehouden zullen worden. Het anders trainen van BHV- ers is primair een eerste vereiste. Het motto is ‘niet meer, maar anders.’ Hierbij is de uitgangstelling dat de BHV-er getraind wordt in procedures. Het grote voordeel van een BHV-er die getraind is in procedures is tijdwinst voor de externe hulpverleners en de moge- lijkheid tot een efficiënte inzet.

COMMUNICATIE

Een ander probleem binnen BHV-Nederland wordt

gevormd door de “communicatie” tussen BHV-er en Overheidshulpdiensten. Binnen het taakgebied “com- municatie”, dat in veel bestaande BHV-trainingen onder- belicht blijft, is de overdracht van informatie aan de hulpverleningsdiensten een cruciale taak van de BHV- ers. Informatievoorziening beslaat een tweetal aspek- ten (conform adviesrapport „De vrijblijvendheid voor- bij”; Ministerie BZK, 2005):

1. Het hebben van (goede) informatie

2. Het uitwisselen (delen) van deze informatie

Bij het eerste aspect gaat het er met name om dat BHV-ers zich ervan bewust zijn welke informatie rele- vant is voor de hulpverleningsdiensten en ten tijde van een calamiteit alert zijn op het verzamelen van relevan- te gegevens. Bij het tweede aspect gaat het erom dat deze relevante informatie tijdig en duidelijk aan de hulpverleningsdiensten wordt overgebracht, zodat hulpverleningsdiensten een beter beeld hebben van de calamiteit en een gerichte inzet kunnen plegen. Beide aspecten van informatievoorziening in de veiligheidske- ten zouden moeten verbeteren om calamiteitenbestrij- ding nog effectiever te maken.

Gebrekkige informatievoorziening aan de hulpdiensten wordt alom beschouwd als een maatschappelijk pro- bleem bij calamiteitenbestrijding. Een tweetal voor- beelden ter illustratie:

1. Bij een brand op de operatiekamer in een ziekenhuis (denk aan de brand in het ziekenhuis van Almelo), is goede informatievoorziening naar hulpdiensten van essentieel belang. Er zijn patiënten bij betrokken die verbonden zijn met infuus en allerlei medische appara- tuur, waardoor ontruimen complex wordt. Mogelijk ligt er nucleair materiaal in de buurt, hetgeen het risico op allerlei complicerende factoren groter maakt.

Hulpverleningsdiensten moeten hiervan op de hoogte worden gesteld en in samenspraak moet worden vast- gesteld hoe ontruimd moet worden (door BHV zelf) en hoe de brand bestreden moet worden om complice- rende risico's te minimaliseren.

2. Een brand in een gevangenis (denk aan de brand in het cellencomplex op Schiphol), waarbij de complice- rende factor gesloten cellen zijn. Dit maakt snelle ont- ruiming en het trainen van de procedures hiervoor heel belangrijk. De brandweer moet goed op de hoogte worden gebracht van welk deel van de gevangenis pre- cies in brand staat, hoe daar te komen en hoeveel mensen opgesloten zitten. Deze verbeteringen zijn mogelijk te realiseren middels opschaling van virtuele trainingsapplicaties, specifiek toegesneden op bedrijfs- hulpverlening en informatieoverdracht naar de professi- onele hulpverleningsdiensten.

VIRTUELE TRAININGSAPPLICATIES

De virtuele trainingsapplicaties zijn bij uitstek geschikt voor het oefenen van informatievoorziening richting

hulpverleningsdiensten, omdat: Uiteenlopende scenario's geoefend kunnen worden, waarbij telkens weer andere aspecten belangrijk zijn voor de hulpverleningsdiensten. De BHV-ers kunnen erop trainen om scherp te zijn om relevante informatie te verzamelen tijdens een calamiteit. Er kan (regelmatig) samen geoefend worden met de hulpverleningsdiensten zonder kostbare praktijktrainingen op te zetten. Mogelijke obstakels in de informatievoorziening (uitwisselen van informatie) kunnen tijdens het oefenen al aan het licht komen, waardoor tijdig verbeteringen kunnen worden aangebracht. Het trainen van procedures en multidisciplinaire calamiteitenoefeningen zullen gecombineerd worden, waarbij vele stressfactoren een rol gaan spelen. Dit versterkt het realisme.

RISK MANAGEMENT CONTROL & VSTEP WINNEN 7DE PRIJSVRAAG M&ICT VAN HET MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Op 2 oktober 2008 maakte de onafhankelijke toetsingscommissie van het actieprogramma Maatschappelijke Sectoren & ICT bekend dat Risk Management Control & VSTEP de prijs in de categorie 'ICT voor een betere Veiligheid' gewonnen hebben. Deze prijsvraag rond het thema veiligheid heeft als doel projectvoorstellen te stimuleren waarin ICT kan zorgen voor een betere werking binnen de sector Veiligheid. Voor Risk Management Control is de prijs een erkenning en een bevestiging van de kwalitatieve, innovatieve en adviserende rol die zij speelt op de Nederlandse markt voor veiligheid en bedrijfshulpverlening. Risk Management Control is bijzonder trots en ziet dit als een bekroning op haar inspanning om de opleiding voor BHV-ers te voorzien van een nieuwe en innoverende impuls waarvan de virtuele proceduretraining voor BHV-ers en ontruimingsleiders binnen de

Nederlandse Spoorwegen een goed voorbeeld is. Er zullen congressen en workshops worden georganiseerd en via nieuwsbrief en webpagina www.samenvoorbereidveilig.nl kan men op de hoogte gehouden worden van de ontwikkelingen en vorderingen.

RISK MANAGEMENT CONTROL

Risk Management Control is een innovatieve dienstverlener die de markt voorziet van onafhankelijke adviezen, trainingen en oplossingen op het gebied van veiligheid, bedrijfshulpverlening, facility management en risicobeheer volgens de actuele normen en voorschriften.

VSTEP

VSTEP ontwikkelt professionele trainingssimulators voor hulpdiensten, de maritieme sector, brandweer, treinbestuurders, BHV-ers en anderen. Sinds de oprichting in 2002, heeft VSTEP vele projecten succesvol afgerond voor klanten als de Koninklijke Marine, Havenbedrijf Rotterdam, Falck/Nutec, Shell, DSM, de Nederlandse Spoorwegen, e.a.

tekst: Hans Burgers RHB

Hans Burgers RHB
is senior consultant bij
Risk Management Control

www.continuiteitsbeheer.nl
www.vstep.nl